

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
Միջանկյալ Ֆինանսական հաշվետվություններ

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին
ավարտված ինն ամիսների համար

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին միջանկյալ հաշվետվություն.....2

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն.....3

Դրամական հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն.....4

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն.....5

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....6

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջամկյալ հաշվետվություն
2021 թվականի սեպտեմբերի 30-ին ավարտված իմն ամիսների համար

	1 Հուլիս 2021 30 Սեպտեմբեր 2021	1 Հունվար 2021 30 Սեպտեմբեր 2021	1 Հուլիս 2020 30 Սեպտեմբեր 2020	Հազար ՀՀ դրամ 1 Հունվար 2020 30 Սեպտեմբեր 2020
Տոկոսային եկամուտ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսի մեթոդով	1,570,143	4,708,374	1,542,013	4,815,308
Տոկոսային ծախս	(841,373)	(2,554,239)	(921,526)	(2,798,314)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	728,770	2,154,135	620,487	2,016,994
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	35,950	107,250	35,922	103,499
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	(25,357)	(83,672)	(24,582)	(74,850)
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	10,593	23,578	11,340	28,649
Զուտ օգուտ / (վնաս) արտարժույթային գործառնություններից	33,362	60,259	27,602	(23,140)
Զուտ իրացված օգուտ ներդրումային արժեթղթերից	14,669	14,669	183,071	658,358
Զուտ այլ գործառնական (ծախս) / եկամուտ	(48,760)	(95,875)	(28,749)	(95,044)
Գործառնական եկամուտ	738,634	2,156,766	813,751	2,585,817
Ներդրումային արժեթղթերի և այլ ֆինանսական ակտիվների, հաճախորդներին տրված վարկերի, վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունների արժեզրկումից վերականգնումներ / (կորուստներ)	292,572	282,499	(25,764)	(191,913)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(220,555)	(690,133)	(202,110)	(624,867)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(194,584)	(540,113)	(193,869)	(501,612)
Շահույթ մախքան շահութահարկով հարկումը	616,067	1,209,019	392,008	1,267,425
Շահութահարկի գծով ծախս	(122,041)	(279,455)	(70,742)	(282,724)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	494,026	929,564	321,266	984,701
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հաշվետու ժամանակաշրջանի համար՝ առանց շահութահարկի				
<i>Հորվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>				
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ				
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(402,950)	(700,530)	(7,361)	290,127
- Շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար	(13,975)	(13,975)	(148,924)	(574,171)
Այլ համապարփակ (վնաս) / եկամուտ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար՝ առանց շահութահարկի	(416,925)	(714,505)	(156,285)	(284,044)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ / (վնաս)	77,101	215,059	164,981	700,657

2-ից 67-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2021թ. հոկտեմբերի 15-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Հայկ Ստեփանյան

Գլխավոր գործադիր
տնօրեն

Անի Սարգսյան

Ֆինանսների և վարչարարության
գլխավոր վարչության պետ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջամկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

**Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն
2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ**

	30 Սեպտեմբեր 2021	Հազար ՀՀ դրամ 31 Դեկտեմբեր 2020թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,452,716	13,688,593
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	5,898,754
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	8,692,008	13,168,901
Հաճախորդներին տրված վարկեր	40,674,644	39,321,912
Ներդրումային արժեթղթեր	22,027,594	27,059,431
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	585,049	637,569
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	2,702,450	2,259,864
Բռնագանձված ակտիվներ	507,015	881,686
Այլ ակտիվներ	217,697	199,134
Ընդամենն ակտիվներ	97,859,173	103,115,844
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	455,651	687,406
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	58,453,456	58,995,826
Այլ ներգրավված միջոցներ	433,492	3,908,835
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	7,786,504	8,874,650
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	62,270	64,301
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	163,297	301,531
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	439,494	458,508
Այլ պարտավորություններ	333,743	308,580
Ընդամենը պարտավորություններ	68,127,907	73,599,637
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		
Բաժնետիրական կապիտալ	26,249,100	26,249,100
Էմիսիոն եկամուտ	257,149	257,149
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	54,001	768,506
Զբաղիված շահույթ	3,171,016	2,241,452
Ընդամենը սեփական կապիտալ	29,731,266	29,516,207
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	97,859,173	103,115,844

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

**Դրամական հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն
2021 թվականի սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար**

	1 Հունվար 2021 30 Սեպտեմբեր 2021	Հազար ՀՀ դրամ 1 Հունվար 2020 30 Սեպտեմբեր 2020
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ		
Ստացված տոկոսներ	4,528,507	4,394,647
Վճարված տոկոսներ	(2,852,362)	(3,160,330)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	105,769	102,897
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(83,700)	(74,829)
Զուտ մուտքեր ներդրումային արժեթղթերով գործառնություններից	14,668	704,770
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	77,912	63,897
Վճարված հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի)	(38,191)	(9,599)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին	(728,723)	(616,611)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(448,750)	(370,474)
Այլ վճարումներ	(119,571)	(98,562)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Ներդրումային արժեթղթեր	4,481,518	3,290,326
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,867,676	2,552,193
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	4,035,413	4,724,370
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(3,246,147)	(2,935,630)
Այլ ակտիվներ	366,274	(2,360)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(216,473)	14,130
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	2,777,690	(9,247,923)
Այլ պարտավորություններ	91,301	(59,852)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեությամբ օգտագործված) զուտ դրամական հոսքեր՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	14,612,812	(728,940)
Վճարված շահութահարկ	(262,752)	(290,851)
Գործառնական գործունեությունից ստացված / (գործունեությամբ օգտագործված) զուտ դրամական հոսքեր	14,350,060	(1,019,791)
ՆԵՐԴՐՈՒՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումներ	(452,871)	(599,146)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական հոսքեր	(452,871)	(599,146)
ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ		
Այլ փոխառությունների մարում	(3,409,057)	(26,452)
Վարձավճարներ	(54,059)	(52,479)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական հոսքեր	(3,463,116)	(78,931)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/ (նվազում)	10,434,074	(1,697,868)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(1,669,488)	259,871
Պարտքային կորստի գծով պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(463)	199
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	13,688,593	15,249,753
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	22,452,716	13,811,955

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն
2021 թվականի սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար

	Հազար ՀՀ դրամ				
	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեքի վերագնահատման պահուստ	Կուտակված շահույթ / (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,249,100	257,149	2,391,538	814,862	29,712,649
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	984,701	984,701
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
<i>Ներդրումային արժեքների իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ</i>					
Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	290,127	-	290,127
Շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	(574,171)	-	(574,171)
Ընդամենն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(284,044)	-	(284,044)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(284,044)	984,701	700,657
Մնացորդը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	26,249,100	257,149	2,107,494	1,799,563	30,413,306
Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	26,249,100	257,149	768,506	2,241,452	29,516,207
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	929,564	929,564
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
<i>Ներդրումային արժեքների իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ</i>					
Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	(700,530)	-	(700,530)
Շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	(13,975)	-	(13,975)
Ընդամենն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(714,505)	-	(714,505)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(714,505)	929,564	215,059
Մնացորդը 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	26,249,100	257,149	54,001	3,171,016	29,731,266

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է 2007թ-ին՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Ամիրյան փ. 18/3: Բանկն ունի չորս մասնաճյուղ:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի սեփականատերն է «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ին: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները բացահայտված են Ծանոթագրություն 24-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այսպես գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍ 34 « Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ» պահանջների համաձայն և պետք է դիտարկվեն Բանկի 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա վերջին տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների հետ մեկտեղ:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չնարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4 (ե) (i):
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 20 (բ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 20 (բ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 25,
- կապակցված կողմից ստացված փոխառությունների և մայր կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառությունների ֆորվարդների և օպցիոնների իրական արժեք – Ծանոթագրություններ 17 և 18:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 16

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտը սահմանում է մեկ՝ հաշվապահական հաշվեկշռում հաշվառման մոդել վարձակալների համար: Վարձակալը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է հիմքում ընկած ակտիվն օգտագործելու իրավունք, և վարձակալության գծով պարտավորություն, որն իրենից ներկայացնում է վարձավճարներ վճարելու պարտականություն: Նախատեսված են ճանաչումից ազատումներ կարճաժամկետ վարձակալության և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության համար: Վարձատուի համար հաշվառման ներկայիս մոտեցումը չի փոխվում, վարձատուն շարունակում է դասակարգել վարձակալությունը ֆինանսական և գործառնական դասերի:

(ա) Վարձակալության սահմանումը

Նախկինում Բանկը պայմանագրի սկզբում որոշում էր, արդյոք համաձայնությունը հանդիսանում էր վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում էր վարձակալություն՝ ՖՀՄՍԿ Սեկնաբանություն 4 «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում» համաձայն: Այժմ Բանկը գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն վարձակալության սահմանման հիման վրա:

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը: Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՀՄՄ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

ՖՀՄՄ 16-ին անցնելիս Բանկը որոշել է օգտվել գործնական բնույթի պարզեցումից, որը թույլ է տալիս չվերանայել վարձակալության գործարքների բացահայտման համար նախկինում իրականացված գնահատման արդյունքները: Բանկը ՖՀՄՄ 16-ը կիրառել է միայն այն պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք նախկինում որոշակիացվել էին որպես վարձակալության պայմանագրեր: Պայմանագրերը, որոնք չէին որոշակիացվել որպես վարձակալության պայմանագրեր ՀՀՄՄ 17-ի և ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 4-ի համաձայն, չեն վերագնահատվել ՖՀՄՄ 16-ի պահանջներին համապատասխանող վարձակալություն բացահայտելու համար: Այդ իսկ պատճառով, ՖՀՄՄ 16-ի վարձակալության սահմանումը կիրառվել է միայն այն պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք կնքվել կամ փոփոխվել են 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո:

(բ) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Որպես վարձակալ Բանկը վարձակալում է նոր գրասենյակային տարածք 2019թ. նոյեմբերից: Նախկինում Բանկը վարձակալության պայմանագրերը դասակարգում էր որպես գործառնական կամ ֆինանսական վարձակալություն ելնելով իր գնահատումից, արդյոք վարձակալության դեպքում Բանկին են փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: ՖՀՄՄ 16-ի համաձայն՝ Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ վարձակալության այս պայմանագրերի մեծ մասի համար, այսինքն՝ վարձակալությունն արտացոլվում է հաշվապահական հաշվեկշռում:

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

(գ) Բանկը՝ որպես վարձատու

Բանկի՝ որպես վարձատուի նկատմամբ կիրառելի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը տարբերվում է ՀՀՄՄ 17-ով նախատեսված քաղաքականությունից, և ՖՀՄՄ 16-ին անցնելիս Բանկից չի պահանջվում կատարել ճշգրտումներ վարձակալության այն պայմանագրեր գծով, որոնցում այն հանդես է գալիս որպես վարձատու:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Բացառությամբ Ծանոթագրություն 3-ում բացահայտված փոփոխությունների, ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է Բանկի կողմից այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտաքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (զ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորդել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը:

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականությանն աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվություն չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ համաձայն ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեքերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեքից և պահանջման ժամանակ, ինչպես բացատրվում է Ծանոթագրություն 4 (ե) (i) կետում: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեքից փոխառվող փոխանցված ակտիվները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացնում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տե՛ս՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես՝ նաև Ծանոթագրություն 20 (բ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չհասնող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես՝ Ծանոթագրություն 20 (բ)):

Բանկը չի կիրառում ցածր պարտքային ռիսկի հետ կապված ազատումը որևէ ֆինանսական գործիքի համար:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ.* որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր.* որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես՝ նաև Ծանոթագրություն 20 (բ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապահանջմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես՝ Ծանոթագրություն 20 (բ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապահանջման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապահանջման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկվում են որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվներ): Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ տեսանելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառում կսնկվա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, անհատներին տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- փոխառության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխառության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և

- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառումն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհաղիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելաճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

v. Նախորդում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը որոշ ֆինանսական ակտիվներ նախորդել է որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, քանի որ նման նախորդումը վերացնում է կամ էապես նվազեցնում է այն հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը որոշ ֆինանսական պարտավորություններ նախորդել է որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող հետևյալ հանգամանքներից որևէ մեկում.

- պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են ներքին հաշվետվություններում իրական արժեքի հիմունքով, կամ
- նախորոշումը վերացնում կամ էապես նվազեցնում է այն հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

(գ) Պարունակվող ածանցյալ գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները կարող են պարունակվել մեկ այլ պայմանագրում (հիմնական պայմանագիր): Բանկը պարունակվող ածանցյալ գործիքները հաշվառում է հիմնական պայմանագրից առանձին, երբ.

- հիմնական պայմանագիրը չի հանդիսանում ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում գտնվող ակտիվ,
- հիմնական պայմանագիրն ինքնին չի հաշվառվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- պարունակվող ածանցյալ գործիքի պայմանները կհամապատասխանեն ածանցյալ գործիքի սահմանմանը, եթե ներառվեն առանձին պայմանագրում և
- պարունակվող ածանցյալ գործիքի տնտեսական բնութագրերը և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն հիմնական պայմանագրի տնտեսական բնութագրերի և ռիսկերի հետ:

Առանձնացված պարունակվող ածանցյալ գործիքները չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կազմում են որակվող դրամական հոսքերի կամ գուտ ներդրման հեջավորման փոխհարաբերության մաս:

(ե) Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(ը) Ներդրումային արժեքներ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեքներ» հոդվածը ներառում է.

- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեքները (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)) և
- բաժնային ներդրումային արժեքները, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)):

(թ) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեքներ և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեքները և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ժ) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է. ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(հ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 50 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ 1-8 տարի
- գույք 8 տարի
- փոխադրամիջոցներ 5 տարի

Վարձակալված գույքի բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(յ) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 1-ից 10 տարի:

(խ) Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի իրացման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծությունների նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի՝ համաձայն վաճառքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական ճանաչման պահին առգրավված ակտիվները չափվում են այն վարկի հաշվեկշռային արժեքով, որի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցություն՝ ներառյալ գրավի առգրավման ընթացքում կրած ծախսումները: Իրական արժեքը՝ համաձայն վաճառքի հետ կապված ծախսումները, իրենից ներկայացնում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ համաձայն հարակից վաճառքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո առգրավված ակտիվները վերանայվում են վաճառքի համար պահվող դասակարգման չափանիշներին համապատասխանելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից օգուտը և կորուստը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ծ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեքը կում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեքը կում լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ համաձայն վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով գեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքներից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքներ չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեքը կումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեքը կումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեքը կումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեքը կումից կորուստ ճանաչված չլինի:

(կ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(հ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Մովորական բաժնետոմսեր

Մովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Մովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահաբաժիններ

Ծահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ձ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում այն ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Բանկն ունի ընթացիկ հար-կա-յին ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվներ գուտ հիմունքով, կամ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները միաժամանակ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են չափով, որքանով հավանական է ապագա հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և զեղչերը: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են չափով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

5 Ձուտ տոկոսային եկամուտ

	1 Հուլիս 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հունվար 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հուլիս 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ	1 Հունվար 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	973,092	2,718,139	778,150	2,293,232
Ներդրումային արժեթղթեր	506,157	1,620,822	651,084	2,108,533
Բանկերին տրված վարկեր	90,567	307,035	92,138	303,090
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	178	61,620	20,240	95,463
Այլ	149	758	401	14,990
	1,570,143	4,708,374	1,542,013	4,815,308
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	675,376	2,030,067	688,679	2,115,107
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	134,766	411,848	128,600	372,716
Այլ ներգրավված միջոցներ	9,498	45,089	78,179	232,111
Վարձակալություն	11,645	35,045	12,280	36,976
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	9,701	31,803	13,788	40,855
Ռեպո համաձայնագրեր	387	387	-	549
	841,373	2,554,239	921,526	2,798,314
	728,770	2,154,135	620,487	2,016,994

6 Ներդրումային արժեթղթերի, այլ ֆինանսական ակտիվների, հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների արժեզրկման վերականգնում/(արժեզրկումից կորուստներ)

	1 Հուլիս 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հունվար 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հուլիս 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ	1 Հունվար 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ	273,295	241,228	(38,345)	(220,564)
Ներդրումային արժեթղթեր և այլ ֆինանսական ակտիվներ	19,277	41,271	12,581	28,651
	292,572	282,499	(25,764)	(191,913)

7 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	1 Հուլիս 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հունվար 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հուլիս 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ	1 Հունվար 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	56,505	133,625	37,238	103,623
Գովազդ և շուկայավարում	32,781	81,852	33,268	73,250
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	20,841	63,396	12,817	38,217
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	19,968	59,949	19,756	61,047
Ապահովագրություն	14,856	42,809	14,122	40,055
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	9,483	28,447	17,110	35,445
Անվտանգության ծառայություն	7,962	24,496	8,151	24,333
Մասնագիտական ծառայություններ	4,092	20,463	5,964	24,000
Կապի և տեղեկատվ. ծառայություններ	5,323	15,788	5,477	15,160
Վարձակալության գծով ծախսեր	-	8,374	5,127	15,123
Իրավաբանական ծառայություններ	6,520	8,000	2,720	5,320
Գրասենյակային ծախսեր	1,335	7,784	3,109	7,394
Վերապատրաստման ծախսեր	675	7,277	3,322	9,124
Անդամակցության ծախսեր	2,077	5,852	1,843	5,631
Ավտոմեքենաների տեխնիկական սպասարկման ծախսեր	1,957	4,562	1,417	4,617
Այլ	10,209	27,439	22,428	39,273
	194,584	540,113	193,869	501,612

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

7 Շահութահարկ

	1 Հուլիս 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հունվար 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հուլիս 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ	1 Հունվար 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	(113,429)	(199,005)	(9,213)	(78,959)
Թերազնահատում նախորդ տարում	-	(61,810)	-	(53,920)
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(8,612)	(18,640)	(61,529)	(149,845)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	(122,041)	(279,455)	(70,742)	(282,724)

2021թ. -ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 18% (2020թ. -ին՝ 18%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար

	1 Հուլիս 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	%	1 Հուլիս 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան հարկումը	1,209,019	100.0%	1,267,425	100.0%
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	(217,623)	-18.0%	(228,137)	-18.0%
Չնվազեցվող ծախսեր	(21)	0.0%	(667)	-0.1%
Թերազնահատում նախորդ տարում	(61,810)	-5.1%	(53,920)	-4.3%
	(279,455)	-23.1%	(282,724)	-22.3%

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով դրոշմված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2021թ. և 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ :

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2021թ. և 2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար:

30 Սեպտեմբեր 2021

	1 Հունվար 2021	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	30 Սեպտեմբեր 2021
հազ. դրամ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(2,878)	(2,365)	-	(5,243)
Ներդրումային արժեթղթեր	(149,616)	(4,964)	156,873	2,293
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(10,618)	10,618	-	-
Բանկերին տրված վարկեր	(6,478)	4,609	-	(1,869)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(116,987)	(23,817)	-	(140,804)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(9,703)	(23)	-	(9,726)
Այլ ակտիվներ	6,266	(1,694)	-	4,572
Այլ պարտավորություններ	(11,517)	(1,003)	-	(12,520)
	(301,531)	(18,640)	156,873	(163,297)

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

30 Սեպտեմբեր 2020

	1 Հունվար 2020	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	30 Սեպտեմբեր 2020
հազ. դրամ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(5,525)	865	-	(4,660)
Ներդրումային արժեթղթեր	(503,997)	(78)	62,352	(441,723)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(12,037)	4,458	-	(7,579)
Բանկերին տրված վարկեր	(20,323)	5,158	-	(15,165)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	49,140	(153,130)	-	(103,990)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(9,030)	(666)	-	(9,696)
Այլ ակտիվներ	5,470	(1,261)	-	4,209
Այլ պարտավորություններ	(9,067)	(5,191)	-	(14,258)
	(505,369)	(149,845)	62,352	(592,862)

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2021թ. և 2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար:

հազ. դրամ	30 Սեպտեմբեր 2021		
	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(854,336)	153,806	(700,530)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(17,043)	3,068	(13,975)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(871,379)	156,874	(714,505)

	30 Սեպտեմբեր 2020		
	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	353,813	(63,686)	290,127
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(700,208)	126,037	(574,171)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(346,395)	62,351	(284,044)

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

9 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կանխիկ	954,722	720,060
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,465,548	11,296,293
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- B-ից BBB- վարկանիշով	452,723	2,951
- Առանց վարկանիշի	2,580,929	1,670,032
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	3,033,652	1,672,983
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,453,922	13,689,336
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,206)	(743)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,452,716	13,688,593

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամկետանց չեն:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2020թ. - ին՝ ոչ մի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

Նոստրո հաշիվները վճարահաշվարկային գործունեությանը վերաբերող ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներ են, որոնք կարող են ելքագրվել տարեվերջին:

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոնացված դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում՝ ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների 2%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Օրենսդրությամբ չի սահմանափակվում այս միջոցների ելքագրումը, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում ՀՀ դրամով և արտարժույթով ներգրավված գումարների գծով պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվներում ներառված է 4,522,163 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստը ՀՀ դրամով և արտարժույթով ներգրավված գումարների համար (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,610,305 հազար դրամ):

10 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
B-ից B+ վարկանիշով բանկերից ստացվելիք գումարներ	-	1,210,106
Առանց վարկանիշի բանկերից ստացվելիք գումարներ	-	4,688,648
	-	5,898,754

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չունի), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները ժամկետանց չեն:

Գրավ

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված իրական արժեքով չափվող արժեթղթեր առկա չեն (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրված իրական արժեքով չափվող արժեթղթերի գումարը կազմել է 6,181,546 հազար դրամ):

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

11 Բանկերին տրված վարկեր

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց	100,000	170,000
ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված այլ միջոցներ ներառյալ պարտադիր պահուստները	3,106,662	3,640,496
Վարկեր և ավանդներ այլ բանկերում		
- A+ վարկանիշով	80,311	86,678
- B- ից B+ վարկանիշով	4,849,703	6,804,106
- Առանց վարկանիշի	600,250	2,525,801
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ այլ բանկերում	5,530,264	9,416,585
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր	8,736,926	13,227,081
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(44,918)	(58,180)
Ընդամենը բանկերին տրված զուտ վարկեր	8,692,008	13,168,901

Բանկերին տրված վարկերն արժեզրկված չեն:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ A+ վարկանիշով բանկերի վարկերի և ավանդների կազմում ներառված 80,311 հազար դրամ գումարը (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 86,678 հազար դրամ) Europay International համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված ավանդն է HSBC Bank Plc-ում:

(ա) ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց

ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոցը վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված ոչ տոկոսակիր միջոց է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

(բ) Բանկերի նկատմամբ պահանջների կենտրոնացում

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող մեկ բանկ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ բանկ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 4,849,703 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,235,134 հազար դրամ):

12 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր		
Առևտրային վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	21,787,182	20,578,611
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	1,105,842	2,016,361
Ընդամենը առևտրային վարկեր	22,893,024	22,594,972
Մանրածախ վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	15,609,476	15,156,700
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	718,591	748,696
Վարկային քարտեր	632,546	606,079
Անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկեր	595,109	253,442
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	281,756	273,255
Ավտոմեքենաներ	156,090	171,685
Այլ	463,139	329,163
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	18,456,707	17,539,020
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	41,349,731	40,133,992
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(675,087)	(812,080)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	40,674,644	39,321,912

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ :

	30 Սեպտեմբեր 2021			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խաշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր	20,945,276	-	-	20,945,276
Արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	-	232,728	-	232,728
- ավելի քան 365 օր ժամկետանց	-	-	609,178	609,178
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	-	232,728	609,178	841,906
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(264,052)	(30,491)	(216,147)	(510,690)
Ընդամենը զուտ վարկեր խաշոր ընկերություններին	20,681,224	202,237	393,031	21,276,492
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր	1,105,842	-	-	1,105,842
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	-	-	-	-
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,329)	-	-	(2,329)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	1,103,513	-	-	1,103,513
Համախառմ առևտրային վարկեր	22,051,118	232,728	609,178	22,893,024
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ առևտրային վարկերի համար	(266,381)	(30,491)	(216,147)	(513,019)
Ընդամենը զուտ առևտրային վարկեր	21,784,737	202,237	393,031	22,380,005
Մանրածախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	15,032,297	-	-	15,032,297
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	76,902	-	76,902
- մինչև 30 օր ժամկետանց	91,101	75,100	-	166,201
- 31-90 օր ժամկետանց	-	196,145	-	196,145
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	44,899	44,899
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	37,484	37,484
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	55,548	55,548
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(52,040)	(45,099)	(23,321)	(120,460)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	15,071,358	303,048	114,610	15,489,016
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	648,918	-	-	648,918
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	30,132	-	30,132
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	6,623	-	6,623
- 31-90 օր ժամկետանց	-	11,378	-	11,378
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	9,520	9,520
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	2,018	2,018
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	10,002	10,002
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,576)	(5,161)	(2,756)	(10,493)
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	646,342	42,972	18,784	708,098

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

30 Սեպտեմբեր 2021				
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	615,277	-	-	615,277
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	6,309	-	6,309
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,003	-	-	1,003
- 31-90 օր ժամկետանց	-	2,470	-	2,470
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	4,487	4,487
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	3,000	3,000
	616,280	8,779	7,487	632,546
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(14,479)	(1,377)	(1,655)	(17,511)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	601,801	7,402	5,832	615,035
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	274,043	-	-	274,043
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,245	526	-	2,771
- 31-90 օր ժամկետանց	-	1,304	-	1,304
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	3,638	3,638
	276,288	1,830	3,638	281,756
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,793)	(549)	(1,389)	(3,731)
Ընդամենը զուտ աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	274,495	1,281	2,249	278,025
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	136,198	-	-	136,198
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	19,892	19,892
	136,198	-	19,892	156,090
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(530)	-	(4,063)	(4,593)
Ընդամենը զուտ ավտովարկեր	135,668	-	15,829	151,497
Ամհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	595,109	-	-	595,109
	595,109	-	-	595,109
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(5,280)	-	-	(5,280)
Ընդամենը զուտ ամհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկեր	589,829	-	-	589,829
Այլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	463,139	-	-	463,139
	463,139	-	-	463,139
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	-	-	-
Ընդամենը զուտ այլ մանրածախ վարկեր	463,139	-	-	463,139
Համախառն մանրածախ վարկեր	17,859,330	406,889	190,488	18,456,707
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ	(76,698)	(52,186)	(33,184)	(162,068)
մանրածախ վարկերի համար	17,782,632	354,703	157,304	18,294,639
Ընդամենը զուտ մանրածախ վարկեր	17,782,632	354,703	157,304	18,294,639
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	39,567,369	556,940	550,335	40,674,644

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

31 Դեկտեմբեր 2020թ.				
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկված անհատական հայտամիշ չունեցող վարկեր	19,644,702	-	-	19,644,702
Արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	-	276,432	-	276,432
- 91-365 օր ժամկետանց	-	-	308,328	308,328
- ավելի քան 365 օր ժամկետանց	-	-	349,149	349,149
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	-	276,432	657,477	933,909
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(226,514)	(60,302)	(258,990)	(545,806)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	19,418,188	216,130	398,487	20,032,805
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկված անհատական հայտամիշ չունեցող վարկեր	1,799,382	-	-	1,799,382
Արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	-	216,979	-	216,979
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	-	216,979	-	216,979
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(6,360)	(25,976)	-	(32,336)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	1,793,022	191,003	-	1,984,025
Համախառն առևտրային վարկեր	21,444,084	493,411	657,477	22,594,972
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ առևտրային վարկերի համար	(232,874)	(86,278)	(258,990)	(578,142)
Ընդամենը զուտ առևտրային վարկեր	21,211,210	407,133	398,487	22,016,830
Մանրածախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	14,066,590	-	-	14,066,590
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	655,683	-	655,683
- մինչև 30 օր ժամկետանց	4,283	38,630	-	42,913
- 31-90 օր ժամկետանց	-	213,711	-	213,711
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	60,641	60,641
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	44,901	44,901
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	72,261	72,261
	14,070,873	908,024	177,803	15,156,700
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(42,686)	(116,871)	(29,230)	(188,787)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	14,028,187	791,153	148,573	14,967,913
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	651,125	-	-	651,125
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	62,796	-	62,796
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,680	-	-	5,680
- 31-90 օր ժամկետանց	-	7,120	-	7,120
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	5,048	5,048
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	11,182	11,182
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	5,745	5,745
	656,805	69,916	21,975	748,696
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,475)	(6,219)	(2,511)	(11,205)
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	654,330	63,697	19,464	737,491

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	31 Դեկտեմբեր 2020թ.			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	546,385	-	-	546,385
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	27,715	-	27,715
- մինչև 30 օր ժամկետանց	24,036	-	-	24,036
- 31-90 օր ժամկետանց	-	552	-	552
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	7,391	7,391
	570,421	28,267	7,391	606,079
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(12,452)	(4,002)	(1,412)	(17,866)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	557,969	24,265	5,979	588,213
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	250,716	-	-	250,716
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	15,866	-	15,866
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,706	-	-	1,706
- 31-90 օր ժամկետանց	-	50	-	50
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	4,917	4,917
	252,422	15,916	4,917	273,255
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,598)	(3,396)	(1,787)	(6,781)
Ընդամենը զուտ աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	250,824	12,520	3,130	266,474
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	154,420	-	-	154,420
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	16,506	-	16,506
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	759	759
	154,420	16,506	759	171,685
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(960)	(1,342)	(127)	(2,429)
Ընդամենը զուտ ավտովարկեր	153,460	15,164	632	169,256
Ամհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	218,921	-	-	218,921
- ոչ ժամկետանց Բանկում, սակայն 2-րդ փուլում	-	8,595	-	8,595
- մինչև 30 օր ժամկետանց	23,883	-	-	23,883
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	2,043	2,043
	242,804	8,595	2,043	253,442
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(6,268)	(323)	(279)	(6,870)
Ընդամենը զուտ ամհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկեր	236,536	8,272	1,764	246,572
Այլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	329,163	-	-	329,163
	329,163	-	-	329,163
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	-	-	-
Ընդամենը զուտ այլ մանրածախ վարկեր	329,163	-	-	329,163
Համախառն մանրածախ վարկեր	16,276,908	1,047,224	214,888	17,539,020
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ մանրածախ վարկերի համար	(66,439)	(132,153)	(35,346)	(233,938)
Ընդամենը զուտ մանրածախ վարկեր	16,210,469	915,071	179,542	17,305,082
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	37,421,679	1,322,204	578,029	39,321,912

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Բ) Գրավի վերլուծություն

(i) Առևտրային վարկեր

Առևտրային վարկերը ենթակա են վարկունակության գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի առավել տեղին ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն առևտրային վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

30 Սեպտեմբեր 2021

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր			
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	45,500	-	45,500
Անշարժ գույք	16,606,933	-	16,606,933
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	416,560	-	416,560
Առանց ապահովվածության	4,715,744	-	-
Ընդամենը արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր	21,784,737	-	17,068,993
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	569,968	569,968	-
Այլ	25,300	25,300	-
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	595,268	595,268	-
Ընդամենը առևտրային վարկեր	22,380,005	595,268	17,068,993

31 Դեկտեմբեր 2020թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր			
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	157,921	-	157,921
Անշարժ գույք	10,392,451	-	10,392,451
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,951,804	-	4,951,804
Առանց ապահովվածության	5,709,034	-	-
Ընդամենը արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր	21,211,210	-	15,502,176
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	780,320	780,320	-
Այլ	25,300	25,300	-
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	805,620	805,620	-
Ընդամենը առևտրային վարկեր	22,016,830	805,620	15,502,176

Վերը ներկայացված աղյուսակները չեն ներառում գրավի արժեքի՝ վարկի գումարին գերազանցող մասը:

Մի քանի տեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել տեղին է արժեզրկման գնահատման համար: Անհատներից, օրինակ՝ ՓՄՋ վարկառուների բաժնետերերից ստացված երաշխավորությունները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձվելությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(ii) Մանրաձախ վարկեր

Հիփոթեքային վարկերը և անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկերն ապահովված են վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքով: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը և անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկերը տրամադրվում են, երբ վարկ/գրավի արժեք հարաբերակցությունը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ չի գերազանցում համապատասխանաբար 70%-ը և 50%-ը: Անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով: Ավտովարկերն ապահովված են վարկի առարկա հանդիսացող ավտոմեքենայով: Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկերի և վարկային քարտերի համար ապահովվածություն է ծառայում աշխատավարձը:

(i) Առգրավված գրավ

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 15,333 հազար դրամ գումարով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների ընթացքում՝ 96,321 հազար դրամ): Առգրավված գրավի 390,004 հազար դրամ գումարով մասը վաճառվել է 2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների ընթացքում (2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների ընթացքում 47,248 հազար դրամ գումարով մասը վաճառվել էր/կամ փոխանցվել էր հիմնական միջոցների կազմ):

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Անշարժ գույք	507,015	881,686
Ընդամենը առգրավված գրավ	507,015	881,686

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(գ) Գրավադրված ակտիվներ

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ 2,442,346 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,729,075 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ բանկերի մնացորդների և այլ ներգրավված միջոցների համար:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Էլեկտրաէներգիա և գազ	6,953,227	5,228,762
Ֆինանսական և այլ ծառայություններ	3,773,946	5,883,717
Շինարարություն	3,498,951	2,501,249
Գյուղատնտեսական արտադրանքի մշակում	3,362,586	4,347,025
Առևտուր	2,703,946	1,125,834
Անշարժ գույք	2,600,370	3,370,672
Արդյունաբերություն	-	137,713
Մանրաձախ վարկեր	18,456,705	17,539,020
	41,349,731	40,133,992
	(675,087)	(812,080)
	40,674,644	39,321,912

Պարտքային կորստի գծով պահուստ

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(ե) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու), որոնց տրամադրված վարկերի զուտ մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս վարկերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 4,661,268 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10,167,044 հազար դրամ):

(զ) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 20-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

13 Ներդրումային արժեքներ

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	19,543,327	23,958,244
ՀՀ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից թողարկված պարտատոմսեր		
- B- ից B+ վարկանիշով	2,260,581	2,878,322
- Առանց վարկանիշի	206,169	205,348
	22,010,077	27,041,914
Բաժնային գործիքներ		
- Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	17,517	17,517
	22,027,594	27,059,431
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(78,597)	(106,174)
Հաշվեկշռային արժեք – իրական արժեք	22,027,594	27,059,431

Ներդրումային արժեքները ժամկետանց չեն:

Չգնանշված բաժնային ներդրումային արժեքներ, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Բանկը ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված որոշ ներդրումներ նախորոշել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային ներդրումային արժեքներ: Այս ներդրումները որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշելու պատճառն այն էր, որ Բանկն ակնկալում էր ներդրումները պահել երակարածամյա կտրվածքով:

			30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
Անվանումը և գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱրՔա - ՀՀ	Վճարային համակարգ	1.25%	16,500	16,500
ՍՎԻՖՏ - Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0%	1,017	1,017
			17,517	17,517

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Այս ներդրումներից ոչ մեկը չի օտարվել 2021թ. առաջին ինն ամիսների ընթացքում, 2021թ-ի առաջին ինն ամիսների ընթացքում շահաբաժինների տեսքով եկամուտ չի ճանաչվել, և սեփական կապիտալի կազմում կուտակային օգուտի կամ կորստի փոխանցում տեղի չի ունեցել այս ներդրումների հետ կապված:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ այս ներդրումների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս սկզբնական արժեքին 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

14 Վարձակալություն

Բանկը վաճակալում է շենք 10 տարի ժամկետով՝ առանց ժամկետի ավարտին վարձակալությունը նորացնելու հնարավորությամբ: Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ստորև ներկայացված են վարձակալված անշարժ գույքին վերաբերող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում ներդրումային գույքի սահմանմանը:

	30 Սեպտեմբեր 2021		31 Դեկտեմբեր 2020թ.	
	հազ. դրամ		հազ. դրամ	
	Հոդ և շենքեր	Ընդամենը	Հոդ և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի	637,569	637,569	491,361	491,361
Մաշվածության գումար	(52,570)	(52,570)	(57,826)	(57,826)
Կապիտալ ներդրումներ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներում	50	50	204,034	204,034
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	585,049	585,049	637,569	637,569

(բ) Ծախսերում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	1 Հուլիս 2021	1 Հունվար 2021	1 Հուլիս 2020	1 Հունվար 2020
	30 Սեպտեմբեր 2021	30 Սեպտեմբեր 2021	30 Սեպտեմբեր 2020	30 Սեպտեմբեր 2020
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարձակալության գծով պարտավորության դիմաց տոկոսներ	11,645	35,045	12,280	36,976

(գ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	1 Հուլիս 2021	1 Հունվար 2021	1 Հուլիս 2020	1 Հունվար 2020
	30 Սեպտեմբեր 2021	30 Սեպտեմբեր 2021	30 Սեպտեմբեր 2020	30 Սեպտեմբեր 2020
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վճարված վարձավճարներ	18,020	54,059	17,495	52,479

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

15 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Համակարգչ. և կապի սարքավորումն.	Գույք	Փոխադրա-միջոցն.	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	1,893,444	646,379	401,127	41,311	231,065	3,213,326
Ավելացումներ	165,267	190,804	146,437	7,512	13,621	523,641
Օտարումներ	-	(7,743)	(2,280)	(3,726)	-	(13,749)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2021թ.	2,058,711	829,440	545,284	45,097	244,686	3,723,218
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	(261,341)	(310,749)	(257,416)	(23,475)	(100,481)	(953,462)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի մաշվածություն և ամորտիզացիա	(23,399)	(27,936)	(20,663)	(5,264)	(3,793)	(81,055)
Օտարումներ	-	7,743	2,280	3,726	-	13,749
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2021թ.	(284,740)	(330,942)	(275,799)	(25,013)	(104,274)	(1,020,768)
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 30 սեպտեմբերի 2021թ.	1,773,971	498,498	269,485	20,084	140,412	2,702,450
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	1,427,126	340,776	272,764	41,311	201,116	2,283,093
Ավելացումներ	466,318	305,603	128,363	-	29,949	930,233
Օտարումներ	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	1,893,444	646,379	401,127	41,311	231,065	3,213,326
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	(242,146)	(277,148)	(238,037)	(16,790)	(97,835)	(871,956)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի մաշվածություն և ամորտիզացիա	(19,195)	(33,601)	(19,379)	(6,685)	(2,646)	(81,506)
Օտարումներ	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	(261,341)	(310,749)	(257,416)	(23,475)	(100,481)	(953,462)
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	1,632,103	335,630	143,711	17,836	130,584	2,259,864

2021թ. ինն ամիսների ընթացքում չեն եղել հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ շինարարությանը վերաբերող կապիտալացված փոխառության
ծախսումներ (2020թ-ին նման ծախսումներ չեն եղել):

16 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
	AMD'000	AMD'000
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձինք	6,364,197	7,467,021
- Իրավաբանական անձինք	3,086,392	2,227,287
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձինք	31,468,450	32,897,766
- Իրավաբանական անձինք	17,534,417	16,403,752
	58,453,456	58,995,826

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների 1,471,325 հազար դրամ գումարով մնացորդները
ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառության համաձայնությունների համար (2020թ. դեկտեմբերի 31-
ի դրությամբ՝ 1,124,420 հազար դրամ):

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը ունի չորս հաճախորդ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 16,954,783 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 9,164,111 հազար դրամ):

17 Այլ ներգրավված միջոցներ

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Փոխառություն կապակցված կողմից	-	3,310,278
Վարկեր Ազգային հիփոթեքային ընկերությունից	333,982	495,219
Այլ	99,510	103,338
	433,492	3,908,835

(ա) Փոխարկելի փոխառություն

2017թ. հունվարի 19-ին Բանկը ստացել է 6,200 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով փոխառություն կապակցված կողմից, որը փոխարկելի է Բանկի սովորական բաժնետոմսերի մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքով 4 տարվա ընթացքում: Փոխառությունը ներառում է պարտադիր փոխարկմանը վերաբերող դրույթ, որն իրենից ներկայացնում է ֆորվարդային ֆինանսական գործիք: Դեկավարությունը գտնում է, որ այս գործիքի իրական արժեքն էական չէ 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

18 Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից

2015թ. ապրիլի 30-ին, 2016թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2016թ. դեկտեմբերի 13-ին Բանկը ստացել է 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար, 9,375 հազար եվրո և 5,200 հազար ԱՄՆ դոլար գումարներով ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից, որոնք փոխարկելի են Բանկի սովորական բաժնետոմսերի մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքով 10 տարվա ընթացքում՝ բաժնետիրոջ ընտրությամբ: Վարկերն ունեն պարտադիր, կամավոր և արագացված փոխարկման հնարավորություններ, որոնք իրենցից ներկայացնում են համապատասխանաբար ֆորվարդներ և օպցիոններ:

2015թ. ապրիլի 30-ին տրված ստորադաս փոխառությունը Բանկը փոխարկել էր բաժնետոմսերի՝ օգտվելով արագացված փոխարկման հնարավորությունից (տես՝ Ծանոթագրություն 19 (ա)):

Դեկավարությունը գտնում է, որ այս գործիքների իրական արժեքներն էական չեն 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 262,491 սովորական բաժնետոմսից (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 262,491 բաժնետոմսից): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 դրամ:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահովմանը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

20 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական, շուկայական, պարտքային, իրացվելիության և գործառնական ռիսկերն այն հիմնական (նշանակալի) ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան/փորձն արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար: Վարչությունը՝ Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) առաջկցությամբ պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Կառավարման հանձնաժողովը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Կառավարման հանձնաժողովը և ներքին աուդիտի բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի ուսումնասիրություն

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության վերաբերյալ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար):

Առևտրային վարկերի դիմումները պատրաստվում և վերլուծվում են Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության համապատասխան աշխատակիցների կողմից, որը պատասխանատու է առևտրային վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Կառավարման հանձնաժողովը ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Կառավարման հանձնաժողովի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Գրավի ներկա շուկայական արժեքը կանոնավոր կերպով գնահատվում է անկախ գնահատող ընկերությունների կամ Բանկի մասնագետների կողմից:

Մանրածախ վարկերի դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրածախ վարկերի հաստատման բաժնի, Մանրածախ վարկերի հաստատման կոմիտեի և Կառավարման հանձնաժողովի կողմից՝ ելնելով հաստատման սահմանաչափերից: Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ամբողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկ – ակնկալվող պարտքային կորստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Որոշելու համար, արդյոք ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանցման ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի, վարկային որակի փորձագետների գնահատման և ապագայամետ տեղեկատվության վրա հիմնված վերլուծությունը:

Գնահատման նպատակն է պարզել, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ՝ համեմատելով հետևյալ ցուցանիշները.

- պարտագանցման հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,
- պարտագանցման հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում ժամանակի տվյալ պահի համար, որը գնահատվել է պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին (ճշգրտված վաղաժամ մարումների ակնկալիքների փոփոխությունների մասով՝ կիրառելի լինելու դեպքում):

Բանկն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով պարտագանցման
- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետանցության 30-օրյա սահմանափակիչ:

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակներ

Բանկը պարտքային ռիսկին ենթարկվող յուրաքանչյուր գործիքին տալիս է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք օգտագործվում են պարտագանցման ռիսկը կանխատեսելու համար, և կիրառելով պարտքային որակի վերաբերյալ փորձագետների դատողությունները: Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական գործոնների հիման վրա, որոնք վկայում են պարտագանցման ռիսկի մասին: Այս գործոնները տարբեր են՝ կախված պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակներն այնպես են սահմանվում և կարգաբերվում, որ պարտագանցման ռիսկն աճում է էքսպոնենցիոնալ ձևով պարտքային ռիսկի վատթարացմանը զուգընթաց, օրինակ՝ պարտքային ռիսկի 1-ին և 2-րդ վարկանշավորման մակարդակների պարտագանցման ռիսկերի միջև տարբերությունն ավելի փոքր է քան 2-րդ և 3-րդ մակարդակների միջև տարբերությունը:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Պարտքային ռիսկին ենթարկվող յուրաքանչյուր գործիք ստանում է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ սկզբնական ճանաչման պահին՝ փոխառուի վերաբերյալ առկա տեղեկատվության հիման վրա: Պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքները կանոնավոր կերպով հսկվում են, որի արդյունքում գործիքի պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակը կարող է փոփոխվել: Հսկողության համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (առևտրային վարկեր)

- Հաճախորդի փաստաթղթերի, օրինակ՝ աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական հաշվետվությունների, բյուջեների և կանխատեսումների պարբերական ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Յուրաքանչյուր, որոնց հատուկ ուշադրություն է դարձվում, ներառում են՝ համախառն շահույթը, ֆինանսական լծակավորման ցուցանիշը, պարտքի սպասարկման գործակիցը, համապատասխանությունը կովենանտներին, կառավարման որակը, վերադաս դեկավար անձնակազմի փոփոխությունները:

- Վարկանիշային գործակալությունների, մամուլի հոդվածների տվյալները, արտաքին վարկանիշների փոփոխությունների մասին տեղեկատվությունը

- Պարտատոմսերի գնանշված գները և պարտքի պարտագանցման սկզբների գները փոխառուի համար՝ առկայության դեպքում

- Փոխառուի քաղաքական, օրենսդրական և տեխնոլոգիական միջավայրի կամ նրա գործունեության փաստացի և ակնկալվող նշանակալի փոփոխությունները

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (առևտրային և մանրածախ վարկեր)

- Վճարումների մասին տեղեկատվությունը, ներառյալ ժամկետանցության կարգավիճակի, մարումների փոփոխականության մասին տեղեկատվությունը:

- Տրամադրված սահմանաչափի օգտագործումը

- Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման դիմումը և դիմումի քավարարումը

- Առևտրային, ֆինանսական և տնտեսական պայմանների առկա և կանխատեսվող փոփոխությունները

Պարտագանցության հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ իրավաբանական անձանց համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտագանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս: Բանկը հավաքում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող իր ֆինանսական գործիքների կատարողականի և պարտագանցման վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը վերլուծվում է ըստ արտադրանքի/ծառայության և փոխառուի տեսակի, ինչպես նաև ըստ պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակի: Որոշ պորտֆելների համար օգտագործվում է նաև արտաքին վարկանիշային գործակալություններից ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Բանկը սահմանում է պարտագանցման հավանականության առավելագույն չափը, որը հավասար է այն երկրի պարտագանցման հավանականության վարկանիշին, որտեղ իր գործունեությունն է իրականացնում փոխառուն:

Ժամկետանց օրերն օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ անհատների համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտագանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս միգրացիայի մատրիցների Մարկովի մոդելում: Միգրացիայի մատրիցները կառուցվում են նախորդ 48 ամիսների տվյալների հիման վրա:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որոշում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Պարտքային ռիսկի աճի նշանակալի լինելը որոշելիս դիտարկվում են ֆինանսական գործիքի և փոխառուի բնութագրերը և աշխարհագրական տարածաշրջանը: Նշանակալիության չափանիշները տարբեր են փոխատվության տարբեր տեսակների, մասնավորապես, իրավաբանական անձանց և անհատների տրվող փոխատվությունների համար:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի աճը կարող է համարվել նշանակալի մաս այն դեպքերում, երբ դրա այդ մասին են վկայում Բանկի պարտքային ռիսկի կառավարման գործընթացների հետ կապված որակական ցուցանիշները, որոնք այլ պարագայում կարող են ժամանակին ամբողջական առումով չարտացոլվել քանակական վերլուծության շրջանակում: Սա վերաբերում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող այն գործիքներին, որոնք բավարարում են բարձրացված ռիսկի որոշ չափանիշներին, որոնցից է հատուկ ուշադրության ցանկում ներառվելը: Նման որակական գործոնները հիմնված են փորձագետների դատողությունների և անցյալ ժամանակաշրջանների համապատասխան փորձի վրա:

Բանկը պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին վկայող սահմանափակիչ է համարում ակտիվի ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը: Ժամկետանց օրերի քանակը որոշվում է հաշվելով օրերն այն առաջին օրվանից, երբ վճարումն ամբողջությամբ չի ստացվել: Վճարում կատարելու ամսաթվերը որոշվում են առանց հաշվի առնելու արտոնյալ ժամանակահատվածը, որը կարող է տրամադրվել փոխառուին:

Եթե գոյություն ունի վկայություն, որ այլևս չկա պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման, գործիքի գծով կորստի պահուստը կրկին չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների չափով: Պարտքային ռիսկի աճի որոշ որակական ցուցանիշներ, այդ թվում՝ վերանայված պայմանների խախտումը, կարող են վկայել պարտագանգման ռիսկի աճի մասին, որը պահպանվում է, նույնիսկ երբ ցուցանիշն ինքնին դադարում է գոյություն ունենալ: Նման դեպքերում Բանկը սահմանում է փորձաշրջան, որի ընթացքում ֆինանսական ակտիվի գծով վճարումները պետք է կատարվեն ժամանակին և սահմանված չափով՝ ապացուցելու համար, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է:

Վարկի պայմանագրային պայմանների փոփոխության դեպքում ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչման չափանիշների այլևս բավարարված չլինելու ապացույց կարող է հանդիսանալ արդիական տեղեկատվությունը, որ առկա է վճարումները ժամանակին կատարելու պատմություն՝ փոփոխված պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Պարտագանցության սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում, եթե՝

— հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իր վարկային պարտավորությունները, եթե Բանկը չձեռնարկվեն այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (առկայության դեպքում),

— Բանկի նկատմամբ փոխառուի նշանակալի վարկային պարտավորություններից որևէ մեկն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է: Օվերդրաֆտները ժամկետանց են համարվում այն օրվանից, երբ հաճախորդը խախտում է սահմանված սահմանաչափը կամ երբ հաճախորդին առաջարկվում է այնպիսի սահմանաչափ, որը ցածր է ընթացիկ չմարված գումարից, կամ

— հավանական է դառնում, որ ակտիվի պայմանները կվերանայվեն փոխառուի սնանկության արդյունքում՝ վարկային պարտավորությունները կատարելու փոխառուի անկարողության պատճառով:

Փոխառուի հետ կապված պարտագանգման տեղի ունենալը գնահատելիս՝ Բանկը դիտարկում է հետևյալը՝

- որակական ցուցանիշները, օրինակ՝ կովենանտների խախտումը,
- քանակական ցուցանիշները, օրինակ՝ նույն թողարկողի կողմից Բանկի նկատմամբ այլ պարտավորության ժամկետանց կարգավիճակը և չկատարումը և,
- Բանկի ներսում մշակված և արտաքին աղբյուրներից ստացված տվյալները:

Ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանգման տեղի ունենալը գնահատելու համար, և դրանց նշանակալիությունը կարող են փոփոխվել ժամանակի ընթացքում՝ հանգամանքների փոփոխություններն արտացոլելու համար:

ա

Ապագայամետ տեղեկատվության ներառում

Բանկը ներառում է ապագայամետ տեղեկատվությունը, երբ գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ապագայամետ տեղեկատվությունը գնահատելիս Բանկն օգտագործում է փորձագետների դատողությունները:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Բանկը նուսանակագրել և փաստաթղթավորել է պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների առանցքային գործոնները ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր պորտֆելի համար և, օգտագործելով անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների վերլուծությունը, գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականի, պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների միջև փոխհարաբերությունները: Առանցքային գործոններն են ՀՆԱ-ի կանխատեսումները, արտարժույթի փոխարժեքի և անշարժ գույքի շուկայում գների փոփոխությունները:

Փոփոխված ֆինանսական ակտիվներ

Վարկի պայմանագրային պայմանները կարող են փոփոխվել մի շարք պատճառներից ելնելով, ներառյալ շուկայական պայմանների փոփոխությունը, հաճախորդների պահպանումը և այլ գործոնները, որոնք կապված չեն հաճախորդի վճարունակության ներկայիս կամ հնարավոր վատթարացման հետ: Գոյություն ունեցող վարկը, որի պայմանները փոփոխվել են, կարող է ապաճանաչվել, և վերաբանակցված վարկը կարող է ճանաչվել որպես նոր վարկ իրական արժեքով՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (iii) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, և փոփոխությունը չի հանգեցնում ապաճանաչման, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատվում են՝

- պարտագանցման հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով փոփոխված պայմաններից,
- պարտագանցման հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում, որը գնահատվում է սկզբնական ճանաչման պահին առկա տվյալների և սկզբնական պայմանագրային պայմանների հիման վրա:

Եթե փոփոխությունը հանգեցնում է ապաճանաչման, ճանաչվում է նոր վարկ և դասվում 1-ին փուլին (ենթադրելով, որ այն պարտքային առումով արժեզրկված չէ այդ պահին):

Բանկը վերաբանակցում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկերի պայմանները (վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայում)՝ նպատակ ունենալով առավելագույնի հասցնել պարտքի վերադարձման հնարավորությունները և նվազագույնի հասցնել պարտագանցման ռիսկը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ վարկի պայմանները վերանայվում են ընտրանքային կարգով, եթե փոխառու ներկա պահին չի կատարել պարտքի գծով իր պարտականությունները կամ գոյություն ունի պարտագանցման մեծ ռիսկ, եթե գոյություն ունի վկայություն, որ փոխառու ձեռնարկել է բոլոր ողջամիտ քայլերը մարումները սկզբնական պայմանագրային պայմանների համաձայն կատարելու համար և ակնկալվում է, որ կկարողանա կատարել իր պարտականությունները վերանայված պայմաններով:

Պայմանների վերանայումը սովորաբար ներառում է մարման ժամկետի երկարաձգումը, տոկոսների վճարման ժամկետների փոփոխությունը և կովենանտների պայմանների փոփոխությունը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման քաղաքականությունը գործում է թե՛ անհատներին և թե՛ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար:

Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության շրջանակում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների համար պարտագանցման հավանականության գնահատումն արտացոլում է այն հանգամանքը, արդյոք փոփոխությունը բարելավել է կամ վերականգնել է տոկոսները և մայր գումարը հավաքագրելու Բանկի կարողությունը, ինչպես նաև վարկային պայմանագրերի պայմանների նման վերանայումների Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը: Այս գործընթացի շրջանակում Բանկը գնահատում է փոխառուի կողմից մարումները ժամանակին կատարելու հնարավորությունը պայմանագրի պայմանների փոփոխության դեպքում և դիտարկում է տարբեր վարքագծային ցուցանիշներ:

Ընդհանուր առմամբ, վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայումն իրենից ներկայացնում է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որակական ցուցանիշ, և պայմանների վերանայման ակնկալիքը կարող է հանդես գալ որպես պարտքային առումով արժեզրկման վկայություն (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)): Անհրաժեշտ է, որ հաճախորդը հետևողականորեն ցուցադրի պարտաճանաչ վճարման վարքագիծ որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև որ վարկն այլևս չհամարվի պարտքային առումով արժեզրկված/վարկի հետ կապված այլևս չարձանագրվի պարտագանցում, կամ մինչև որ չհամարվի, որ պարտագանցման հավանականությունն այնքան է նվազել, որ կորստի պահուստը կարող է կրկին չափվել 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալիս հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքները.

- պարտազանցման հավանականությունը,
- կորուստը պարտազանցման դեպքում,
- պարտքի գումարը պարտազանցման պահին:

1-ին փուլի գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամսյա պարտազանցման հավանականությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտազանցման պահին: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով ամբողջ ժամկետի համար պարտազանցման հավանականությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտազանցման պահին:

Պարտազանցման հավանականության գնահատման մեթոդաբանությունը ներկայացված է վերը՝ «Պարտազանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում» բաժնում:

Բանկը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատում է հիմք ընդունելով պարտականությունները չկատարած պայմանագրային կողմերին ներկայացված պահանջների արդյունքում միջոցների վերադարձման ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գնահատման մոդելներում դիտարկվում են պահանջի կառուցվածքը, գրավը, առաջնահերթությունը, պայմանագրային կողմի գործունեության ոլորտը, ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մասը կազմող ցանկացած գրավի փոխհատուցման ծախսումները: Անշարժ գույքով ապահովված վարկերի համար վարկի գումար/գրավի արժեք հարաբերակցությունն առանցքային ցուցանիշ է պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը որոշելու համար: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գնահատականները ճշգրտվում են տարբեր տնտեսական սցենարների տեսանկյունից և անշարժ գույքով ապահովված վարկերի հետ կապված՝ անշարժ գույքի գների հնարավոր փոփոխություններն արտացոլելու համար: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկվում է զեղչված դրամական հոսքերի հիմունքով՝ որպես զեղչման գործակից կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը պարտազանցման դեպքում: Բանկը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկում է հիմք ընդունելով պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլատրվող և մաշվածության արդյունքում այդ գումարի հնարավոր փոփոխությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը պարտազանցման պահին: Փոխատվության հանձնառությունների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է հնարավոր ապագա գումարները, որոնք կարող են օգտագործվել պայմանագրի շրջանակում, որոնք գնահատվում են անցյալ ժամանակաշրջանների դիտարկումների և ապագայամետ տեղեկատվության հիման վրա: Ֆինանսական երաշխավորությունների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է վճարման ենթակա գումարը ֆինանսական երաշխավորության կատարման պահին:

Ինչպես նշված է վերը և պայմանով, որ 1-ին փուլի ֆինանսական ակտիվների համար առավելագույնս կօգտագործվի պարտազանցման հավանականության 12-ամսյա ցուցանիշը, Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները չափում է հաշվի առնելով պարտազանցման ռիսկն այն առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածում (ներառյալ փոխառու երկարաձգման բոլոր հնարավորությունները), որի ընթացքում այն ենթարկվում է պարտքային ռիսկին, եթե նույնիսկ Բանկը դիտարկում է ավելի երկար ժամանակահատված պարտքային ռիսկի կառավարման նպատակների համար: Առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածը տևում է մինչև այն ամսաթիվը, երբ Բանկն իրավունք ունի պահանջել փոխատվության մարումը կամ դադարեցնել փոխատվության հանձնառությունը կամ երաշխավորությունը:

Եթե ցուցանիշի մոդելավորումն իրականացվում է խմբային հիմունքով, ֆինանսական գործիքները խմբավորվում են ըստ ռիսկի ընդհանրական բնութագրերի, որոնք ներառում են՝

- գործիքի տեսակը,
- գրավի տեսակը:

Խմբավորումները պետք է կանոնավոր հիմունքով վերանայվեն՝ առանձին խմբերի շրջանակում պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների միատեսակ լինելն ապահովելու համար:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Այն պորտֆելների համար, որոնց վերաբերյալ Բանկն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների սահմանափակ տվյալներ, ներքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվությունը լրացնելու համար օգտագործվում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը: Ստորև ներկայացված են այն պորտֆելները, որոնց համար արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունն օգտագործվել է որպես նշանակալի ելակետային տվյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս:

30 Սեպտեմբեր 2021

Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն

հազ. դրամ	Ենթարկվածություն պարտքային ռիսկին	Պարտագանցման հավանականություն	Կորուստը պարտագանցման դեպքում
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	22,010,077	«S&P» գործակալության պարտագանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	4,716,383	«S&P» գործակալության պարտագանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	17,663,622	«S&P» գործակալության պարտագանցման վերլուծության հաշվետվություն	-

31 Դեկտեմբեր 2020թ.

Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն

հազ. դրամ	Ենթարկվածություն պարտքային ռիսկին	Պարտագանցման հավանականություն	Կորուստը պարտագանցման դեպքում
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	27,041,914	«S&P» գործակալության պարտագանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	5,709,755	«S&P» գործակալության պարտագանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	16,307,075	«S&P» գործակալության պարտագանցման վերլուծության հաշվետվություն	-

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կորստի պահուստ

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակնկալվող վարկային կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի 2021թ. սեպտեմբեր 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար:

հազ. դրամ	30 Սեպտեմբեր 2021			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(743)	-	-	(743)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	743	-	-	743
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(1,206)	-	-	(1,206)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	(1,206)	-	-	(1,206)

հազ. դրամ	30 Սեպտեմբեր 2021			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(58,180)	-	-	(58,180)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	13,429	-	-	13,429
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(167)	-	-	(167)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	(44,918)	-	-	(44,918)

հազ. դրամ	30 Սեպտեմբեր 2021			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(232,874)	(86,278)	(258,990)	(578,142)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	183,340	55,787	42,843	281,970
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(216,847)	-	-	(216,847)
Դուրսգրումներ*	-	-	-	-
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	(266,381)	(30,491)	(216,147)	(513,019)

հազ. դրամ	30 Սեպտեմբեր 2021			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(66,439)	(132,153)	(35,346)	(233,938)
Փոխանցում 1-ին փուլ	(92,506)	86,103	6,403	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	617	(1,446)	829	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	341	9,140	(9,481)	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	74,424	(14,889)	(31,747)	27,788
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(13,934)	(1,941)	-	(15,875)
Դուրսգրումներ*	20,799	3,000	36,158	59,957
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	(76,698)	(52,186)	(33,184)	(162,068)

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

* Նախորդ տարվա դուրսգրումների տվյալը չի ներառում ժամանակաշրջանի վերականգնումները:

հազ. դրամ	30 Սեպտեմբեր 2021			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեքիներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(106,174)	-	-	(106,174)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	27,577	-	-	27,577
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
Այլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	(78,597)	-	-	(78,597)

Վերը ներկայացված կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեքիների հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրամց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(1,320)	-	-	(1,320)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	1,320	-	-	1,320
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(743)	-	-	(743)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(743)	-	-	(743)

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(56,088)	-	-	(56,088)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(28)	-	-	(28)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(2,064)	-	-	(2,064)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(58,180)	-	-	(58,180)

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(206,805)	(80,926)	(727,273)	(1,015,004)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	5,007	(5,007)	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	80,926	(80,926)	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	3,526	(81,271)	(131,960)	(209,705)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(34,602)	-	-	(34,602)
Դուրսգրումներ*	-	-	681,169	681,169
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(232,874)	(86,278)	(258,990)	(578,142)

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(25,954)	(30,350)	(18,023)	(74,327)
Փոխանցում 1-ին փուլ	(2,166)	1,926	240	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	1,222	(3,677)	2,455	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	160	5,461	(5,621)	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(39,171)	(110,635)	(29,524)	(179,330)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(17,206)	(2,425)	(406)	(20,037)
Դուրսգրումներ*	16,676	7,547	15,533	39,756
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(66,439)	(132,153)	(35,346)	(233,938)

* Նախորդ տարվա դուրսգրումների տվյալը չի ներառում ժամանակաշրջանի վերականգնումները:

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեքիքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(116,701)	-	-	(116,701)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	17,714	-	-	17,714
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(7,187)	-	-	(7,187)
Այլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(106,174)	-	-	(106,174)

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է հետևյալ երկու մեծությունների համադրումը.

- վերը աղյուսակներում կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդներն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի և
- «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» և «փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորությունների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված է համադրումը 2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար:

հազ. դրամ	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր	Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդն. տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք	Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդն. տրված վարկեր – անհատներ	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեքորեր	Այլ ակտիվներ	Ընդամենը
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	743	13,429	281,970	27,788	27,577	-	351,507
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(1,206)	(167)	(216,847)	(15,875)	-	-	(234,095)
Փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը	-	-	(43,535)	(8,424)	-	-	(51,959)
Հանրագումար	(463)	13,262	21,588	3,489	27,577	-	65,453
Նախկինում դուրսգրված գումարների վերականգնում	-	-	203,999	12,152	-	895	217,046
Ընդամենը	(463)	13,262	225,587	15,641	27,577	895	282,499

Ստորև ներկայացված է համադրումը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար:

հազ. դրամ	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր	Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդն. տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք	Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդն. տրված վարկեր – անհատներ	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեքորեր	Այլ ակտիվներ	Ընդամենը
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	1,320	2,561	(112,900)	(115,930)	21,511	-	(203,438)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(1,121)	(3,805)	(54,644)	(18,967)	(21,079)	-	(99,616)
Հանրագումար	199	(1,244)	(167,544)	(134,897)	432	-	(303,054)
Նախկինում դուրսգրված գումարների վերականգնում	-	-	8,545	73,332	-	29,264	111,141
Ընդամենը	199	(1,244)	(158,999)	(61,565)	432	29,264	(191,913)

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված են անհատներին և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելների համախառն հաշվեկշռային արժեքների նշանակալի փոփոխությունները 2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների ընթացքում, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխություններին:

հազ. դրամ	30 Սեպտեմբեր 2021			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	21,444,084	493,411	657,477	22,594,972
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	14,286,004	-	-	14,286,004
Ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մարված ֆինանսական ակտիվներ և այլ փոփոխություններ	(13,678,970)	(260,683)	(48,299)	(13,987,952)
Դուրսգրումներ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	22,051,118	232,728	609,178	22,893,024
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	16,276,908	1,047,224	214,888	17,539,020
Փոխանցում 1-ին փուլ	723,676	(684,931)	(38,745)	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(165,320)	170,364	(5,044)	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(37,891)	(72,251)	110,142	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	3,318,683	18,098	-	3,336,781
Ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մարված ֆինանսական ակտիվներ և այլ փոփոխություններ	(2,235,927)	(68,615)	(54,595)	(2,359,137)
Դուրսգրումներ	(20,799)	(3,000)	(36,158)	(59,957)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	17,859,330	406,889	190,488	18,456,707

Ստորև ներկայացված են անհատներին և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելների համախառն հաշվեկշռային արժեքների նշանակալի փոփոխությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխություններին:

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	19,681,072	609,159	817,160	21,107,391
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(426,682)	426,682	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	(609,159)	609,159	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	8,839,005	79,266	-	8,918,271
Ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մարված ֆինանսական ակտիվներ և այլ փոփոխություններ	(6,649,311)	(12,537)	(87,673)	(6,749,521)
Դուրսգրումներ	-	-	(681,169)	(681,169)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	21,444,084	493,411	657,477	22,594,972
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	13,929,666	381,673	188,323	14,499,662
Փոխանցում 1-ին փուլ	29,045	(25,210)	(3,835)	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(693,206)	717,109	(23,903)	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(56,046)	(71,792)	127,838	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	5,075,911	16,979	3,552	5,096,442
Ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մարված ֆինանսական ակտիվներ և այլ փոփոխություններ	(1,991,786)	36,012	(61,554)	(2,017,328)
Դուրսգրումներ	(16,676)	(7,547)	(15,533)	(39,756)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	16,276,908	1,047,224	214,888	17,539,020

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Պարտքային որակի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեքոթերի պարտքային որակի վերաբերյալ: Եթե այլ նշում չի արվում, ֆինանսական ակտիվների համար աղյուսակում նշված գումարներն իրենցից ներկայացնում են համախառն հաշվեկշռային արժեքները: Փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար աղյուսակում նշված գումարներն իրենցից ներկայացնում են համապատասխանաբար հանձնառության կամ երաշխավորության գումարները:

«1-ին փուլ», «2-րդ փուլ» և «3-րդ փուլ» տերմինների բացատրությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (b) (iv) կետում:

հազ. դրամ	30 Սեպտեմբեր 2021			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
12-ամսյա ԱՊԿ	Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, պարտքային առումով չարժեզրկված	Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, պարտքային առումով արժեզրկված		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
B- ից BBB- վարկանիշով	452,723	-	-	452,723
Առանց վարկանիշի	21,046,477	-	-	21,046,477
	21,499,200	-	-	21,499,200
	(1,206)	-	-	(1,206)
	21,497,994	-	-	21,497,994
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր				
A+ վարկանիշով	80,311	-	-	80,311
B- ից B+ վարկանիշով	8,056,365	-	-	8,056,365
Առանց վարկանիշի	600,250	-	-	600,250
	8,736,926	-	-	8,736,926
	(44,918)	-	-	(44,918)
	8,692,008	-	-	8,692,008
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր	22,051,118	-	-	22,051,118
Ոչ ժամկետանց	-	232,728	-	232,728
91-365 օր ժամկետանց	-	-	-	-
Ավելի քան 365 օր ժամկետանց	-	-	609,178	609,178
	22,051,118	232,728	609,178	22,893,024
	(266,381)	(30,491)	(216,147)	(513,019)
	21,784,737	202,237	393,031	22,380,005
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ*				
Ոչ ժամկետանց	17,764,981	113,343	-	17,878,324
Մինչև 30 օր ժամկետանց	94,349	82,249	-	176,598
31-90 օր ժամկետանց	-	211,297	-	211,297
91-180 օր ժամկետանց	-	-	82,436	82,436
181-270 օր ժամկետանց	-	-	42,502	42,502
Ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	65,550	65,550
	17,859,330	406,889	190,488	18,456,707
	(76,698)	(52,186)	(33,184)	(162,068)
	17,782,632	354,703	157,304	18,294,639
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեքոթեր				
B- ից B+ վարկանիշով	21,803,908	-	-	21,803,908
Առանց վարկանիշի	206,169	-	-	206,169
	22,010,077	-	-	22,010,077
	(78,597)	-	-	(78,597)
	22,010,077	-	-	22,010,077

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակի վերաբերյալ:

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
	12-ամսյա	Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, պարտքային առումով չարժեզրկված	Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, պարտքային առումով արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
B- ից BBB- վարկանիշով	2,950	-	-	2,950
Առանց վարկանիշի	12,966,326	-	-	12,966,326
	12,969,276	-	-	12,969,276
Կորստի պահուստ	(743)	-	-	(743)
Հաշվեկշռային արժեք	12,968,533	-	-	12,968,533
Ամորտիզացված արժեքով չափվող քանկերին տրված վարկեր				
A+ վարկանիշով	86,678	-	-	86,678
B- ից B+ վարկանիշով	6,974,106	-	-	6,974,106
Առանց վարկանիշի	6,166,297	-	-	6,166,297
	13,227,081	-	-	13,227,081
Կորստի պահուստ	(58,180)	-	-	(58,180)
Հաշվեկշռային արժեք	13,168,901	-	-	13,168,901
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաքանական անձիք				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր	21,444,084	-	-	21,444,084
Ոչ ժամկետանց		493,411		493,411
91-365 օր ժամկետանց	-	-	308,328	308,328
Ավելի քան 365 օր ժամկետանց	-	-	349,149	349,149
	21,444,084	493,411	657,477	22,594,972
Կորստի պահուստ	(232,874)	(86,278)	(258,990)	(578,142)
Հաշվեկշռային արժեք	21,211,210	407,133	398,487	22,016,830
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ*				
Ոչ ժամկետանց	16,217,320	787,161	-	17,004,481
Մինչև 30 օր ժամկետանց	59,588	38,630	-	98,218
31-90 օր ժամկետանց	-	221,433	-	221,433
91-180 օր ժամկետանց	-	-	77,997	77,997
181-270 օր ժամկետանց	-	-	56,083	56,083
Ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	80,808	80,808
	16,276,908	1,047,224	214,888	17,539,020
Կորստի պահուստ	(66,439)	(132,153)	(35,346)	(233,938)
Հաշվեկշռային արժեք	16,210,469	915,071	179,542	17,305,082
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
B- ից B+ վարկանիշով	26,836,566	-	-	26,836,566
Առանց վարկանիշի	205,348	-	-	205,348
	27,041,914	-	-	27,041,914
Կորստի պահուստ	(106,174)	-	-	(106,174)
Հաշվեկշռային արժեք – իրական արժեք	27,041,914	-	-	27,041,914

* ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառում են չօգտագործված փոխառվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գրավ կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցներ

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ ֆինանսական գործիքներ, որոնց համար կորստի պահուստ չէր ճանաչվել գրավի առկայության պատճառով:

	Ենթարկվածու- թյունը պարտքային ռիսկին 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հազ. դրամ	Ենթարկվածու- թյունը պարտքային ռիսկին 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հազ. դրամ
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	5,898,754
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	5,281,906	3,347,612
Անհատներին տրված վարկեր	463,139	329,163

Ժամանակաշրջանի ընթացքում գրավի հետ կապված Բանկի կողմից կիրառվող քաղաքականությունում փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

Պարտքային ռիսկի կենտրոնացում

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,497,994	12,968,533
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	5,898,754
Բանկերին տրված վարկեր	8,692,008	13,168,901
Հաճախորդներին տրված վարկեր	40,674,644	39,321,912
Ներդրումային արժեթղթեր	22,027,594	27,059,431
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	30,518	20,610
Պարտքային ռիսկին ընդհանուր առավելագույն ենթարկվածությունը	92,922,758	98,438,141

Որպես կանոն, արժեթղթերում ներդրումների և բանկերին տրված վարկերի համար գրավ չի պահանջվում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման գոծառությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 12-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 22-ում:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու պարտապան կամ կապակցված պարտապանների խմբեր (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու), որոնց հետ կապված պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը գերազանցում է առավելագույն պարտքային ռիսկի 10%-ը: 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս պայմանագրային կողմերի հետ կապված պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կազմում է 41,215,413 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 39,064,958 հազար դրամ):

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող մանաստիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետզման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզման, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարումակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ, Բանկը և նրա պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ մանաստիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ բանկը չունի:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ մանաստիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների գուտ գումար	Սնանկության դեպքում հաշվանցման ենթակա գումարներ	Ջուտ գումար
				Ֆինանսական գործիքներ	
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,898,754	-	5,898,754	5,898,754	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	5,898,754	-	5,898,754	5,898,754	-

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(գ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է պարտքային և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատու է ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշ. արժեք
30 Սեպտեմբեր 2021							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,186,619	-	-	-	-	21,266,097	22,452,716
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	607,715	-	2,398,660	2,398,660	80,311	3,206,662	8,692,008
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,409,304	6,738,772	9,720,208	19,712,568	1,093,792	-	40,674,644
Ներդրումային արժեքային	1,242,420	722,752	4,691,083	12,959,162	2,394,660	17,517	22,027,594
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	30,518	30,518
	6,446,058	7,461,524	16,809,951	35,070,390	3,568,763	24,520,794	93,877,480
ՊԱՏՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	24,497	-	8,428	422,726	-	-	455,651
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	9,854,005	7,301,163	21,599,318	15,083,510	4,049	4,611,411	58,453,456
Այլ ներգրավված միջոցներ	25,017	24,068	48,514	274,032	61,861	-	433,492
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	5,258	-	7,781,246	-	-	7,786,504
Վարձակալության գծով պարտավորություն	6,910	7,525	15,280	182,104	227,675	-	439,494
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	254,914	254,914
	9,910,429	7,338,014	21,671,540	23,743,618	293,585	4,866,325	67,823,511
	(3,464,371)	123,510	(4,861,589)	11,326,772	3,275,178	19,654,469	26,053,969

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 Դեկտեմբեր 2020թ.							
ԱՆՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	323,197	-	-	-	-	13,365,396	13,688,593
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,898,754	-	-	-	-	-	5,898,754
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	4,101,601	-	-	5,170,126	86,678	3,810,496	13,168,901
Հաճախորդներին տրված վարկեր	7,359,472	2,372,702	10,977,560	17,170,307	1,441,871	-	39,321,912
Ներդրումային արժեթղթեր	1,263,719	3,111,712	1,554,221	18,114,112	2,998,150	17,517	27,059,431
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	20,610	20,610
	18,946,743	5,484,414	12,531,781	40,454,545	4,526,699	17,214,019	99,158,201
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	19,751	8,429	659,226	-	-	687,406
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17,330,674	11,222,910	15,991,016	10,353,110	3,750	4,094,366	58,995,826
Այլ ներգրավված միջոցներ	3,348,669	37,391	68,967	352,830	100,978	-	3,908,835
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	146,776	-	-	-	8,727,874	-	8,874,650
Վարձակալության գծով պարտավորություն	6,302	6,337	13,285	161,706	270,878	-	458,508
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	243,368	243,368
	20,832,421	11,286,389	16,081,697	11,526,872	9,103,480	4,337,734	73,168,593
	(1,885,678)	(5,801,975)	(3,549,916)	28,927,673	(4,576,781)	12,876,285	25,989,608

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	30 Սեպտեմբեր 2021			31 Դեկտեմբեր 2020թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	-	5.6%	-	3.0%
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	7.6%	6.5%	-	5.5%	5.9%	2.5%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11.2%	7.7%	5.1%	11.5%	7.4%	7.4%
Ներդրումային արժեթղթեր	9.2%	-	-	9.3%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7.9%	-	-	7.9%	-	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	1.0%	0.6%	0.0%	1.0%	0.7%	-
- Ժամկետային ավանդներ	8.3%	4.2%	2.0%	7.9%	4.3%	2.1%
Այլ ներգրավված միջոցներ	8.4%	-	-	8.6%	8.3%	-
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	6.5%	6.5%	-	6.5%	6.5%

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է համապատասխանաբար տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի ու 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	68,951	41,194
100 բկ զուգահեռ աճ	(68,951)	(41,194)

Ստորև ներկայացվում է զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունը՝ պայմանավորված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի ու 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	30 Սեպտեմբեր 2021		31 Դեկտեմբեր 2020թ.	
	Ջուտ շահույթ կամ վնաս	Սեփական կապիտալ	Ջուտ շահույթ կամ վնաս	Սեփական կապիտալ
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	-	427,639	-	603,656
100 բկ զուգահեռ աճ	-	(427,639)	-	(603,656)

(ii) Արժուքային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժուքային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունն արժուքային ռիսկին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,381,628	13,925,391	3,126,200	19,497	22,452,716
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	700,083	7,882,693	109,232	-	8,692,008
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18,001,271	19,268,503	3,404,870	-	40,674,644
Ներդրումային արժեքրեր	22,027,594	-	-	-	22,027,594
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	23,031	7,473	14	-	30,518
Ընդամենը ակտիվներ	46,133,607	41,084,059	6,640,316	19,497	93,877,480
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	455,651	-	-	-	455,651
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	18,721,103	38,325,486	1,397,256	9,611	58,453,456
Այլ ներգրավված միջոցներ	433,492	-	-	-	433,492
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	2,519,427	5,267,077	-	7,786,504
Վարձակալության գծով պարտավորություն	439,494	-	-	-	439,494
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	240,406	11,514	2,994	-	254,914
Ընդամենը պարտավորություններ	20,290,146	40,856,427	6,667,327	9,611	67,823,511
Ջուտ դիրքը	25,843,462	227,632	(27,011)	9,886	26,053,969

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,871,840	5,700,439	3,104,021	12,293	13,688,593
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,654,448	-	2,244,306	-	5,898,754
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	769,954	10,345,411	2,053,536	-	13,168,901
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12,942,739	26,202,874	176,299	-	39,321,912
Ներդրումային արժեթղթեր	27,059,431	-	-	-	27,059,431
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	10,149	10,445	16	-	20,610
Ընդամենը ակտիվներ	49,308,561	42,259,169	7,578,178	12,293	99,158,201
ՊԱՏՎԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	687,406	-	-	-	687,406
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21,404,383	36,109,241	1,478,686	3,516	58,995,826
Այլ ներգրավված միջոցներ	598,558	3,310,277	-	-	3,908,835
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	2,763,027	6,111,623	-	8,874,650
Վարձակալության գծով պարտավորություն	458,508	-	-	-	458,508
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	215,956	25,147	2,265	-	243,368
Ընդամենը պարտավորություններ	23,364,811	42,207,692	7,592,574	3,516	73,168,593
Զուտ դիրքը	25,943,750	51,477	(14,396)	8,777	25,989,608

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի ու 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում էր որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	22,763	5,148
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(2,701)	(1,440)

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի ու 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի և Գանձապետարանի կողմից ներկայացվող հաշվետվությունների հիման վրա:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է հետ կանչվել/օգտագործվել:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
30 Սեպտեմբեր 2021							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	25,831	-	-	25,459	460,280	511,570	455,651
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	10,648,625	4,040,157	7,720,242	22,471,842	15,499,092	60,379,958	58,453,456
Այլ ներգրավված միջոցներ	8,108	22,495	32,581	63,947	395,774	522,905	433,492
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	-	252,736	254,430	9,813,905	10,321,071	7,786,504
Վարձակալության գծով պարտավորություն	6,006	12,374	18,560	37,120	584,973	659,033	439,494
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	254,914	254,914	254,914
Ընդամենը	10,688,570	4,075,026	8,024,120	22,852,797	27,008,938	72,649,450	67,823,511
Փոխատվության հանձնառություններ	6,937,512	-	-	-	-	6,937,512	6,937,512

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական արտավորությունների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
31 Դեկտեմբեր 2020թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	35,042	35,018	737,039	807,099	687,406
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17,367,477	4,200,789	11,580,043	16,796,635	10,927,251	60,872,195	58,995,826
Այլ ներգրավված միջոցներ	3,336,157	33,373	49,099	90,581	545,011	4,054,221	3,908,835
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	282,450	-	283,823	11,577,022	12,143,295	8,874,650
Վարձակալության գծով պարտավորություն	6,006	12,013	18,020	36,400	640,653	713,092	458,508
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	243,368	243,368	243,368
Ընդամենը	20,709,640	4,528,625	11,682,204	17,242,457	24,670,344	78,833,270	73,168,593
Փոխատվության հանձնառություններ	5,036,055	-	-	-	-	5,036,055	5,036,055

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այս ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրով սահմանված մարման ժամկետների: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների գծով մնացորդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ. հազ. դրամ
Մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,078,980	2,547,689
1-ից 3 ամիս ժամկետով	4,132,085	3,176,015
3-ից 12 ամիս ժամկետով	21,777,513	23,731,706
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	3,078,182	2,808,517
	31,066,760	32,263,926

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,452,716	-	-	-	-	-	-	22,452,716
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	3,706,745	7,632	2,398,660	2,398,660	-	180,311	-	8,692,008
Հաճախորդներին տրված վարկեր	661,591	1,211,710	10,515,948	14,948,216	12,961,172	-	376,007	40,674,644
Ներդրումային արժեթղթեր	910,678	331,742	5,413,835	12,959,162	2,394,660	17,517	-	22,027,594
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	585,049	-	-	585,049
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,702,450	-	2,702,450
Առգարված ակտիվներ	-	-	-	-	-	507,015	-	507,015
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	217,697	-	217,697
Ընդամենը ակտիվներ	27,731,730	1,551,084	18,328,443	30,306,038	15,940,881	3,624,990	376,007	97,859,173
Պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	24,497	-	8,428	422,726	-	-	-	455,651
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	10,594,335	3,836,776	28,904,765	15,112,039	5,541	-	-	58,453,456
Այլ ներգրավված միջոցներ	7,511	17,506	72,582	274,032	61,861	-	-	433,492
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	-	5,258	7,781,246	-	-	-	7,786,504
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	62,270	-	-	-	-	62,270
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	163,297	-	163,297
Վարձակալության գծով պարտավորություն	2,121	4,789	22,805	182,104	227,675	-	-	439,494
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	333,743	-	333,743
Ընդամենը պարտավորություններ	10,628,464	3,859,071	29,076,108	23,772,147	295,077	497,040	-	68,127,907
Զուտ դիրքը	17,103,266	(2,307,987)	(10,747,665)	6,533,891	15,645,804	3,127,950	376,007	29,731,266

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13,688,593	-	-	-	-	-	-	13,688,593
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,898,754	-	-	-	-	-	-	5,898,754
Բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ	7,732,943	9,154	-	5,170,126	-	256,678	-	13,168,901
Հաճախորդներին տրված վարկեր	252,975	6,187,523	6,658,515	14,935,433	10,949,125	-	338,341	39,321,912
Ներդրումային արժեթղթեր	23,575	1,240,144	4,665,933	18,114,112	2,998,150	17,517	-	27,059,431
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	637,569	-	-	637,569
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,259,864	-	2,259,864
Առգարված ակտիվներ	-	-	-	-	-	881,686	-	881,686
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	199,134	-	199,134
Ընդամենը ակտիվներ	27,596,840	7,436,821	11,324,448	38,219,671	14,584,844	3,614,879	338,341	103,115,844
Պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	28,180	659,226	-	-	-	687,406
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17,320,230	4,028,124	27,219,945	10,381,639	45,888	-	-	58,995,826
Այլ ներգրավված միջոցներ	3,322,005	26,664	106,358	352,830	100,978	-	-	3,908,835
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	146,776	-	-	8,727,874	-	-	8,874,650
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	64,301	-	-	-	-	64,301
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	301,531	-	301,531
Վարձակալության գծով պարտավորություն	1,952	4,350	19,622	161,706	270,878	-	-	458,508
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	308,580	-	308,580
Ընդամենը պարտավորություններ	20,644,187	4,205,914	27,438,406	11,555,401	9,145,618	610,111	-	73,599,637
Զուտ դիրքը	6,952,653	3,230,907	(16,113,958)	26,664,270	5,439,226	3,004,768	338,341	29,516,207

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական միջոցը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակի համար բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը կազմում է 303.71% (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 350.35%):

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի (նվազագույնը՝ 60%) հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(ե) Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկն ուղղակի կամ անուղղակի վնաս կրելու ռիսկն է, որը պայմանավորված է Բանկի գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքի հետ կապված բազմաթիվ պատճառներով, ինչպես նաև պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերից տարբեր արտաքին գործոնների, օրինակ՝ օրենսդրական և կանոնակարգող պահանջների և կորպորատիվ վարքագծի ընդունված ստանդարտների ազդեցությամբ: Գործառնական ռիսկն առաջանում է Բանկի բոլոր գործառնությունների հետ կապված:

Բանկի նպատակն է այնպես կառավարել գործառնական ռիսկը, որ հնարավոր լինի հավասարակշռել ֆինանսական կորուստ կրելուց և Բանկի հեղինակությանը վնաս հասցնելուց խուսափելն ու ծախսերի կրճատումը և նորարարությունները: Բոլոր դեպքերում, Բանկի քաղաքականությունը պահանջում է համապատասխանության ապահովում բոլոր կիրառելի օրենսդրական և կանոնակարգող պահանջների հետ:

Բանկը գործառնական ռիսկը կառավարում է ներդնելով ներքին հսկողության մեխանիզմներ, որոնք ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ Բանկի գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտում:

21 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի հիմնական և ընդհանուր նորմատիվային կապիտալների և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշները («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինեն սահմանված նվազագույն ցուցանիշներից (9% և 12%):

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 Սեպտեմբեր 2021	31 Դեկտեմբեր 2020թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	26,249,100	26,249,100
Էմիսիոն եկամուտ	257,149	257,149
Գլխավոր պահուստ	128,028	128,028
Չբաշխված շահույթ	2,440,169	1,706,510
Նվազեցումներ	(876,324)	(2,011,911)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	28,198,122	26,328,876
Լրացուցիչ կապիտալ		
Ներդրումային արժեքների իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստ	(37,202)	923,291
Ստորադաս փոխառություններ	6,345,594	8,623,010
Լրացուցիչ կապիտալի նվազեցում՝ ՀՀ ԿԲ-ի կանոնակարգերի համաձայն	-	(1,647,638)
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	6,308,392	7,898,663
Ընդամենը կապիտալ	34,506,513	34,227,539
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	81,907,912	87,175,983
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	42.13%	39.30%
Ընդամենը հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (հիմնական կապիտալի հարաբերակցություն)	34.43%	30.20%

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

22 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև մեկ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառություններն ըստ դասակարգերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ այդ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2020թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններ	5,006,950	3,264,324
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	952,849	718,212
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	977,713	1,053,519
	6,937,512	5,036,055

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարման ժամկետը:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս փոխատվության հանձնառություններից 5,112,390 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,352,734 հազար դրամ) գումարով հանձնառությունները վերաբերում են տասնմեկ հաճախորդի (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հինգ հաճախորդի), ինչը վկայում է էական պարտքային ռիսկի առկայության մասին:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

23 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Բանկն ունի մինչև 500,000 հազար դրամի չափով ապահովագրական ծածկույթ ապահովագրության յուրաքանչյուր տեսակի համար, ներառյալ՝ շենքերը և սարքավորումները, գործունեության ընդհատումը և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կարող են առաջանալ գույքին վնաս հասցնելուց՝ Բանկի գույքի հետ կապված տեղի ունեցած պատահարների կամ Բանկի գործունեության հետևանքով: Բանկն ապահովագրել է նաև դրամարկղերը 110,000 հազար դրամի չափով՝ ֆիզիկական վնասից և գողությունից:

(բ) Դատական վարույթներ

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող նաշնակալի հայցերի մասին:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

24 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը, որին պատկանում է Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը: Մայր կազմակերպությունը հրապարակում է աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունները: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2021թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար:

	1 Հուլիս 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հունվար 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հուլիս 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ	1 Հունվար 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	62,532	192,409	47,280	157,577

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 Սեպտեմբեր 2021	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	31 Դեկտեմբեր 2020թ.	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված վարկեր (համախառն)	205,822	9.68%	207,627	9.48%
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(888)		(860)	
Ստացված ավանդներ	249,908	1.48%	664,741	0.25%

Կապակցված կողմերին փոխառությունները տրամադրված են ՀՀ դրամով և արտարժույթով և ենթակա են մարման 1-ից 20 տարվա ընթացքում՝ կախված փոխառության տեսակից: Փոխառություններն ապահովված են համապատասխան տեսակի գրավով, ինչպես ներկայացված է Ծանոթագրություն 12-ի (բ) կետում:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2021թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների համար:

	1 Հուլիս 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հունվար 2021 30 Սեպտեմբեր 2021 հազ. դրամ	1 Հուլիս 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ	1 Հունվար 2020 30 Սեպտեմբեր 2020 հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս				
Տոկոսային եկամուտ	5,034	14,830	5,181	15,644
Տոկոսային ծախս	(913)	(2,271)	(15,741)	(46,898)
(Պարտքային վնաս)/պարտքի հակադարձում	(56)	(28)	(760)	(860)

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են մայր կազմակերպությունը, վերջինիս այլ դուստր կազմակերպությունները և չվերահսկող բաժնետերերին: Ստորև ներկայացված են 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

Մայր կազմակերպություն			Մայր կազմակերպության դուստր կազմակերպություններ		այլ	Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը
հազ.	դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսա- դրույք %	հազ.	դրամ	Միջին արդյու-նավետ- տոկոսա-դրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսա- դրույք %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն								
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ								
- ԱՄՆ դոլարով	425,328			34,402		-		459,729
- եվրոյով	750,932			1,363,688		-		2,114,620
- այլ արտարժույթով	5,412			-		-		5,412
Պարտավորություններ								
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ								
- ԱՄՆ դոլարով	-			-		6,039,018	5.50%	6,039,018
Այլ ներգրավված միջոցներ	-							
- ԱՄՆ դոլարով	-					-	-	-
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից								
- ԱՄՆ դոլարով	2,519,428	6.52%		-		-		2,519,428
- եվրոյով	5,267,077	6.52%		-		-		5,267,077
Շահույթ կամ վնաս								
Տոկոսային եկամուտ	757			-		-		757
Տոկոսային ծախս	(411,848)			-		(261,439)		(673,287)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	4,480			-		-		4,480
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	(7,630)			(64)		-		(7,694)
Մասնագիտական ծառայություններ	-			-		-		-

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

Մայր կազմակերպություն			Մայր կազմակերպության դուստր կազմակերպություններ		այլ	Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը
հազ.	դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսա- դրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյու-նավետ- տոկոսա-դրույք %		հազ. դրամ	Միջին արդյու- նավետ տոկոսա- դրույք %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն								
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ								
- ԱՄՆ դոլարով	67,063		167,725			-		234,788
- եվրոյով	252,762		1,180,498			-		1,433,260
- այլ արտարժույթով	1,232		-			-		1,232
Պարտավորություններ								
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ								
- ԱՄՆ դոլարով	-	-		-	2,970,296	5.60%		2,970,296
Այլ ներգրավված միջոցներ								
- ԱՄՆ դոլարով	-	-		-	3,310,278	8.30%		3,310,278
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից								
- ԱՄՆ դոլարով	2,763,027	6.50%	-			-		2,763,027
- եվրոյով	6,111,624	6.50%	-			-		6,111,624
Շահույթ կամ վնաս								
Տոկոսային եկամուտ	6,960		-			-		6,960
Տոկոսային ծախս	(372,716)		-		(255,107)			(627,823)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	6,322		-			-		6,322
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	(5,811)		(915)			-		(6,726)
Մասնագիտական ծառայություններ	(1,034)		-			-		(1,034)

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների գծով դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները գրավով ապահովված չեն:

2 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):

- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են մասնատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, մասնատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ինն ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են մամուստիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ ՀՀ դրամով արտահայտված հաճախորդներին տրված վարկերի և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ժամկետային ավանդների իրական արժեքների, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի իրական արժեքը գերազանցում էր վերջիններիս 40,674,644 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 39,321,912 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքը 340,827 հազար դրամով (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 891,075 հազար դրամով), իսկ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ժամկետային ավանդների իրական արժեքը ցածր էր վերջիններիս 58,453,456 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 58,995,826 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքից 606,329 հազար դրամով (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 162,384 հազար դրամով): Հաճախորդներին տրված վարկերի և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ժամկետային ավանդների իրական արժեքների չափումները դասվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2021թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ներդրումային արժեքներ - Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ	-	22,010,077	-	22,010,077

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ներդրումային արժեքներ - Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ	-	27,041,914	-	27,041,914

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար՝ չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, մամուստիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփռեղերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»: